

Nr 45.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1929 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av väckt motion om pension åt förre underofficerskorpralen O. A. Qvant.

I en inom första kammaren av herr *Leander* väckt motion nr 9, vilken hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har hemställts, »det riksdagen ville medgiva, att förre underofficerskorpralen vid Karlskrona kustartilleriregemente *Otto Alexander Qvant* må från och med den 1 januari 1929 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension å 600 kronor».

I avseende å motionärens motivering för sitt förslag tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att *Qvant*, som är född den 4 maj 1881, blivit antagen till underofficerskorpral vid Karlskrona kustartilleriregemente den 29 december 1916 och avgått såsom sådan den 31 oktober 1920, att han den 1 november 1920 anställts vid regementet såsom förhyrd maskinist, från vilken anställning han med anledning av den nya försvarsorganisationens genomförande entledigats den 31 oktober 1926, samt att han i anledning av avskedet tillerkänts en avskedsersättning av 3 150 kronor 80 öre.

Härjämte inhämtas av utredningen, att *Qvant* under sin tjänstetid åsamkat sig ett svårt njurlidande, som sjukhusläkaren *H. Lyttkens* i ett den 24 november 1926 avgivet intyg förklarar sannolikt vara ådraget i tjänsten. Sedan *Qvant* hos riksförsäkringsanstalten gjort framställning om ersättning för ifrågavarande sjukdom, förklarade anstalten genom beslut den 5 februari 1927, att då *Qvant* under sin anställning som förhyrd maskinist vid Karlskrona kustartilleriregemente icke kunde anses tillhöra kustartilleriets stammanskap, bestämmelserna i 1 § av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, icke kunde anses vara å honom tillämpliga, och kunde förty någon ersättning jämlikt nämnda förordning icke av anstalten tillerkännas honom.

Över omförmälda motion har statskontoret på utskottets begäran anbefallts att avgiva utlåtande efter hörande av vederbörande militära myndighet

samt riksförsäkringsanstalten, varvid riksförsäkringsanstalten skulle förebribringa utredning dels beträffande frågan, huruvida Qvants tjänstgöring skäliigen kunde anses hava bidragit till sjukdomen, dels beträffande Qvants nuvarande hälsotillstånd och arbetsförmåga, dels ock beträffande hans sannolika hälsotillstånd och arbetsförmåga för framtiden.

Marinförvaltningen har såsom eget yttrande åberopat innehållet i ett från chefen för Karlskrona kustartilleriregemente infortrat yttrande i ärendet, vari nämnde chef förklarar sig anse det motionsvis framställda förslaget om beredande av årlig pension åt Qvant vara förtjänt av bifall.

Riksförsäkringsanstalten har anfört bland annat följande:

För den händelse det skulle anses skäligt, att Qvant — utan hinder därav, att han icke omfattas av bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring — bereddes ersättning jämlikt i samma förordning angivna grunder, därest hans ifrågakomna tjänstgöring skäliigen kunde anses hava bidragit till den sjukdom, varav han lider, har riksförsäkringsanstalten verkställt utredning i sistnämnda hänseende. Därvid har riksförsäkringsanstalten efter inhämtat yttrande från en av sina biträdande läkare, överläkaren A. Gullbring, funnit Qvant hava ådragit sig ifrågavarande sjukdom under sådana omständigheter, att hans oförmåda tjänstgöring skäliigen kan anses hava bidragit till densamma. Om Qvant omfattats av bestämmelserna i merberörda förordning den 18 juni 1909, skulle riksförsäkringsanstalten sålunda i anledning av angivna sjukdom hava tillerkänt honom ersättning jämlikt i samma förordning meddelade bestämmelser.

Efter hörande av överläkaren Gullbring, får riksförsäkringsanstalten vidare uttala, att den njursjukdom, varav Qvant lider, bör anses för honom för närvarande och tillsvidare under tiden till och med den 31 mars 1930 medföra fullständig förlust av arbetsförmågan. Huruvida och i vad mån efter nämnda tids utgång förbättring är att vänta i Qvants av sjukdomen orsakade tillstånd, synes riksförsäkringsanstalten icke möjligt att för närvarande avgöra.

Statskontoret har för egen del i ärendet anfört följande:

Därest förordningen den 18 juni 1909 varit å Qvant tillämplig, hade, enligt vad statskontoret inhämtat, till honom under tiden för hans nuvarande sjukdomstillstånd utgått ett understöd av 900 kronor för år räknat, vilket belopp skulle hava minskats i förhållande till sedermera inträdd förbättring för att, därest Qvant helt återvunne arbetsförmågan, icke vidare utgå. Under sådana omständigheter kan det icke anses lämpligt att, såsom motionären föreslagit, tillerkänna Qvant en årlig pension från allmänna indragningsstaten att, oavsett hans hälsotillstånd, utgå under återstående livstiden. Därest understöd av billighetsskäl anses böra utgå till Qvant från allmänna indragningsstaten synes — i överensstämmelse med 1922 års riksdags beslut angående ersättning till värnpliktige C. E. Olsson (bankoutskottets utlåtande nr 36, riksdagens skrivelse nr 301 p. 2) — medgivande kunna lämnas att till Qvant må från och med den 1 januari 1929 från allmänna indragningsstaten utbetalas det understöd, som skulle hava tillkommit honom, därest förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit å honom tillämplig. Emellertid

torde Qvant under vissa förutsättningar kunna komma i åtnjutande av sjukvårdsbidrag från pensionsstyrelsen. Enligt vad statskontoret inhämtat, har någon framställning om dylikt bidrag till Qvant icke inkommit till pensionsstyrelsen. Det kan därför ifrågasättas, om understöd på ovan angivet sätt bör Qvant tilldelas, innan det blivit utrett, huruvida och i vad mån han må kunna erhålla understöd från pensionsstyrelsen.

I anslutning till vad statskontoret yttrat anser utskottet frågan om understöd av statsmedel åt Qvant icke böra av riksdagen företagas till prövning, innan det blivit utrett, huruvida och i vad mån han i anledning av ifrågasatt sjukdom kan erhålla understöd från pensionsstyrelsen. På grund härav och under framhållande, att Qvant i slutet av år 1926 tillerkänts avskedsersättning med belopp, avsevärt överstigande vad han för därefter förfluten tid skulle ägt uppbära, därest han under samma tid åtnjutit pension med av motionären föreslaget belopp, får utskottet avstyrka bifall till motionen.

Utskottet.

Utskottet hemställer sålunda,

att förevarande motion I: 9 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 10 maj 1929.

På bankoutskottets vägnar:

NILS WINKLER.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Stensholm, *Pettersson* i Olovstorp, *Lindgren*, *Ström*, *Abrahamsson*, *Berling* och *Bodin**;

från andra kammaren: herrar *Winkler*, *Borggren*, *Bäcklund*, *Wikström*, *Ryberg*,* *Lovén*,* *Carlsson* i Solberga och *Leffler*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.